

Slutrapport Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta

December 2024

Rapport Bryt upp - sammanhållet stöd för våldsutsatta

December 2024

Dnr: SOF 2024/117

Utgivare: Socialförvaltningen

Kontaktperson: Marie Haesert

Innehåll

Bakgrund	4
Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta	5
Samhandläggning	6
Insatser inom Bryt upp	6
<i>Praktiskt stöd</i>	7
<i>Stöd och hjälp till stadigvarande boende</i>	7
Syfte och mål	8
Syfte	8
Effektmål	8
Projekt mål	9
Målgrupp	10
Avgränsningar	10
Organisering av arbetet med att utforma Bryt upp	11
<i>Styrgrupp</i>	11
<i>Projektgrupp</i>	11
<i>Extern referensgrupp</i>	11
<i>Intern referensgrupp</i>	12
<i>Ansvariga på stadsdelsförvaltningarna</i>	12
Måluppfyllelse	12
Effektmål	12
Uppföljning av projekt mål.....	12
Kvarstående utmaningar att hantera	17
Uppdrag 2025 Bryt upp	17
Bilaga	20
Stadsövergripande processbeskrivning för Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta	20

Bakgrund

Arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck sker inom ramen för Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation, 2021-2025.¹ I Stockholms stad ska ingen behöva vara rädd för våld och programmets övergripande vision är att *Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation*. Att arbeta mot våld är en viktig del i att skapa ett socialt hållbart och jämställt Stockholm.

Marie Cederschiölds högskola har genomfört en utvärdering² av Stockholms stads fyra relationsvåldscentrum (RVC) under 2020-2021. Förutom att intervjua socialsekreterare inom relationsvåldsteamerna (RVT) och RVC intervjuades våldsutsatta och våldsutövare. De fick bland annat beskriva bemötandet från RVC och erfarenheter av insatsernas nytta.

Det som bland annat framkom var att:

- Våldsutsatta beskriver att samtalskontakten bland annat har bidragit till att de har förstått att de inte är ensamma i sin situation, att de har blivit stärkta som personer och fått stöd att lämna en våldsam relation.
- För att våldsutsatta brukare med stort behov av praktiskt stöd ska ha möjlighet att ta del av kvalificerade stödsamtal vid RVC behöver andra stödinsatser, som praktiskt stöd, boende, etc., utvecklas och finnas tillgängliga i samtliga stadsdelsförvaltningar.
- Det behövs ett mer strukturerat arbete vid RVT och RVC för att identifiera brukare med symtom på posttraumatisk stress

¹ Stockholms stad program mot våld relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025. Dnr 3.1.1-723/2019

² *En utvärdering av relationsvåldscentrum (RVC) i Stockholms stads*. Maria Eriksson, Ann-Sofie Bergman, Veronica Ekström & Karin Robertsson. Ersta Sköndal Bräcke högskola. December 2021.

eller annan psykisk ohälsa och ett mer organiserat och systematiskt samarbete mellan staden och hälso- och sjukvården för att möta dessa brukares behov av insatser.

Vidare har socialförvaltningens socialtjänstinspektörer under 2023 genomfört kvalitetsgranskning avseende handläggningen av våld i nära relation,³ med fokus på vilka insatser våldsutsatta får. Granskningen visade bland annat en bristande likställighet specifikt vad gäller stöd till stadigvarande boende då stadsdelsförvaltningarna inte använder samma insatser och beslutsmandat organisatoriskt tillhör olika enheter.

Revisionskontoret har under 2024 granskat hur staden arbetar för att stödja kvinnor som utsatts för våld i nära relation.⁴ Rapporten framhäver att det finns behov av att säkerställa att det stöd som erbjuds är likvärdigt, oavsett i vilken stadsdelsförvaltning som den som utsätts för våld bor samt att samverkan med hälso- och sjukvården behöver utvecklas.

I 2024 års budget fick socialnämnden följande uppdrag: Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utforma ett enhetligt Bryt upp-program för våldsutsatta.

Under projektets arbete har det skett ett namnbyte från Bryt upp-program till Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta för att förtydliga syftet. I slutrapporten används Bryt upp som förkortning av Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta.

Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta

Bryt upp ger våldsutsatta det stöd och den hjälp de behöver, för att komma vidare från en relation med våld och kunna forma ett hälsosamt och tryggt liv. Våldsutsatta barn och vuxna ska inte

³ *Våld i nära relationer Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning av stadsdelsförvaltningarna Farsta, Järva & Skärholmen. Januari 2024 Dnr: SOF 2022/658*

⁴ *Stadens arbete mot våld i nära relationer, revisionsår 2024 nr 1, Stadsrevisionen Dnr: RVK 2023/128*

behöva berätta om sin situation flera gånger för olika handläggare och på olika möten med socialtjänsten. Våldsutsatta ska möta en sammanhållen socialtjänst där insatser ges sömlöst och samordnat med den våldsutsattas individuella behov av insatser i fokus.

Bryt upp vänder sig till alla som möter våldsutsatta personer i sitt arbete oavsett enhet; relationsvårdsteam, barn och unga, vuxen/beroende, socialpsykiatri, funktionsnedsättning, äldreomsorg, ekonomiskt bistånd, familjerätten, öppna insatser och utförare.

Samhandläggning

När socialtjänsten kommer i kontakt med en person som är våldsutsatt och utifrån dennes stödbehov är i behov av insatser från två eller flera enheter kan det vara aktuellt med samhandläggning av ärendet. Genom samhandläggning möter den våldsutsatta en sammanhållen socialtjänst där utredande samtal, planering av insatser och uppföljning av insatser, efter samtycke, sker gemensamt över verksamhetsgränser. Vid samhandläggning har handläggare från olika verksamhetsområden utredande möten tillsammans med den våldsutsatta, gör bedömningar av behov av insatser utifrån sina specifika ämnes- och kompetensområden, planerar insatser gemensamt och samordnat samt följer upp dessa tillsammans.

Insatser inom Bryt upp

En rad olika insatser och stödåtgärder ges inom Bryt upp:

- Individuell rådgivning och vägledning.
- Stödsamtal individuellt eller i grupp.
- Stöd i rättsprocessen och hjälp med skyddande åtgärder.
- Stöd och hjälp till stadigvarande boende.⁵
- Ekonomiskt stöd.
- Praktiskt stöd i form av lots eller boendestöd.
- Kontakt med hälso- och sjukvården.

⁵ Ett tryggt och stadigvarande boende är ett kontrakt för boendet om ett minimum om 6 månader. Det kan vara att hyra en lägenhet i andra hand, SHIS Bostäder, inneboendekontrakt eller boende via förtursenheten.

Praktiskt stöd

Behovet av praktiskt stöd ska tillgodoses för de våldsutsatta som behöver det. Det kan exempelvis tillgodoses genom boendestöd, Case manager, lots, praktiskt familjestöd eller liknande. Vilken insats beror på hur den enskilde vuxne och dess eventuella barn bäst får sina individuella behov tillgodosedda.

Praktiskt stöd kan till exempel vara:

- Att få intyg till och hjälp med ansökan om skyddade personuppgifter eller förtur till bostad.
- Att få hjälp med att ordna med nya id-handlingar, bankkort och liknande.
- Att få en fungerande vardag för att kunna ta emot mer bearbetande insatser.

Stöd och hjälp till stadigvarande boende

Socialtjänsten har ett generellt ansvar för brottsoffer och ska särskilt beakta kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående. Däremot har socialtjänsten inte ett uttryckligt ansvar enligt socialtjänstlagen att erbjuda just våldsutsatta ett stadigvarande boende.⁶ Det finns dock i HSLF-FS 2022:39⁷ en rekommendation om att erbjuda våldsutsatta personer stöd och hjälp för att ordna ett stadigvarande boende.

För att stötta våldsutsatta barn och vuxna till stadigvarande boende och för att öka likställigheten finns *Checklista på vägen till ett stadigvarande boende* och som ska tillämpas i varje stadsdelsförvaltning:

I checklistan ingår bland annat följande punkter:

✓ Står personen i bostadskön?✓ Behöver personen stöd i bostadssökande?

⁶ Socialtjänstlagen (2001:453) SoL

⁷ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer; HSLF-FS 2022:39

- ✓ Förtursansökan till Bostadsförmedlingen AB?
- ✓ SHIS Bostäder?
- ✓ Andra boendeformer inom socialtjänsten?

Ett stadigvarande boende är mycket viktigt för barn. För barn kan det vara svårt att anpassa sig till nya boenden. Att bo kortvarigt på olika boenden innebär ofta att barnen inte kan ta med sina leksaker, det blir ofta ny skola eller förskola och de saknar sina kompisar. Detta kan leda till social isolering och påverka barnens utveckling. Många gånger kan barnen inte dela med sig av var de bor till sina nya kompisar, ta hem kompisar eller delta i sina tidigare aktiviteter. Deras möjligheter att berätta om sina liv begränsas, vilket hämmar dem. Därför är det avgörande att ge stöd och hjälp till ett stadigvarande boende, så att barnen kan känna sig trygga och ha en stabil miljö där de kan återfå en känsla av normalitet och kontinuitet i sina liv.

Utöver att ge stöd till stadigvarande boende kan även stöd ges till våldsutsatta för att byta sin hyresrätt till en hyresrätt inom annan stadsdelsnämnds förvaltningsområde.

Syfte och mål

Syfte

Syftet med Bryt upp är att våldsutsatta personer får ett samordnat stöd som leder till varaktig förändring. Barn till våldsutsatta ska få det stöd som leder till en trygg miljö.

Effektmål

För våldsutsatta vuxna och barn som upplevt våld i hemmet ska det upplevas lätt att få stöd oavsett förvaltning, organisation och verksamhet.

Effektmålen för Bryt upp tydliggör mätbara effekter som Bryt upp ska ge och ska ses som indikatorer på att Bryt upp ger ett sammanhållet och långsiktigt stöd till våldsutsatta oavsett var i Stockholms stad personen bor. Effektmålen är att:

- Alla enheter, som möter barn, unga, vuxna och äldre har som rutin att ställa frågor om våldsutsatthet.
- 80 procent som fullföljt placering på skyddat boende ska efter placeringen ha en trygg och stadigvarande boendeform.⁸
- Antalet återaktualiserade våldsutsatta till RVT ska inte överstiga 20 procent.
- Remittering till SHIS Mellanbo ska öka med 25 procent.
- 95 procent av barnen som är placerade på skyddat boende, ska ha en fungerande skolgång⁹ inom en vecka.

Projektmål

Projektmålen är:

- Utveckla en övergripande processbeskrivning¹⁰ som ska tydliggöra samverkansprocesser och arbetssätt mellan berörda aktörer, både internt och externt.
- Utveckla en implementeringsplan för den övergripande processbeskrivningen.
- Ansvariga på varje stadsdelsförvaltning ska utifrån den övergripande processbeskrivningen, anpassa den utifrån den egna förvaltningens resursfördelning. Vid behov stöttar socialförvaltningen framtagandet.
- Projektet för kontinuerligt dialog med vuxna våldsutsatta för att säkerställa att Bryt upp leder till önskvärd effekt.
- Socialförvaltningen stöttar stadsdelsförvaltningarna genom ansvariga att implementera de nya processerna efter att processbeskrivningar finns.
- Samordnade individuella planer (SIP), för personer som blivit utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat

⁸ Ett tryggt och stadigvarande boende är ett kontrakt för boendet om ett minimum om 6 månader. Det kan vara att hyra en lägenhet i andra hand, SHIS Bostäder, inneboendekontrakt eller boende via förtursenheten.

⁹ I skolgång inkluderas även Lärteamet. Lärteamet, är specialutbildade lärare som undervisar elever som vistas i skyddade boenden inom Stockholm. Lärarna är anställda på en av Stockholms stads kommunala grundskolor.

¹⁰ Detta innebär att våldsutsatta personer upplever ett samordnat stöd och att våldsutsatta får stöd som leder till önskad och varaktig förändring. Barn till våldsutsatta upplever att de får stöd som leder till en trygg miljö.

våld och förtryck, tillsammans med Region Stockholm ska öka.

- Alla våldsutsatta oavsett stadsdelsförvaltning ska vid behov kunna erbjudas stöd i sin uppbrottsprocess i form av stödsamtal och praktiskt och koordinerande stöd.¹¹
- Utveckla start.stockholm¹² med tydlig och lättillgänglig information om stöd och hjälp för våldsutsatta.
- Utveckla kommunikationsmaterial för Bryt upp som till exempel en folder, broschyr, QR-kod till start.stockholm.
- Genomföra en kampanj om Bryt upp, i exempelvis sociala medier och stadstavlor, i slutet av 2024 med fokus på Bryt upp.

Målgrupp

Den externa målgruppen för Bryt upp är våldsutsatta vuxna, unga vuxna och barn som upplevt våld i hemmet, boende i Stockholms stad och som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt personer med erfarenhet av sex mot ersättning.

Den interna målgruppen är medarbetare inom socialtjänstens alla verksamheter, SHIS Bostäder, Bostadsförmedlingen AB, förskola, skola, ideella aktörer som möter våldsutsatta barn och vuxna, Polismyndigheten och Region Stockholm.

Avgränsningar

Våldsutövare ingår inte i Bryt upp. Däremot behöver arbetssätt utvecklas för att motivera våldsutövare att ta emot stöd och upphöra med våldet, vilket sker parallellt med Bryt upp, samtidigt som nedan uppdrag följs:

- Implementeringen av projekt Insluss.¹³

¹¹ Exempel på praktiskt stöd är boendestöd och lots.

¹² Start.stockholms sida om våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck ska innehålla tydlig information om Bryt upp.

¹³ [Inslussning | Kriminalvården \(kriminalvarden.se\)](#)

- Information om stöd till våldsutövare på häkten och kriminalvård.
- Fortsatt implementering av Islandsmodellen.

Barn som varit utsatta för våld av kompisar, gäng eller av vårdnadshavare där det inte framkommit våld mellan de vuxna i familjen, inkluderas inte i Bryt upp.¹⁴

Organisering av arbetet med att utforma Bryt upp

I samarbete med stadsdelsnämnder, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har en organisering och struktur för arbetet med att forma Bryt upp tagits fram. Arbetet har utgått från en projektorganisation och en projektplan.

Styrgrupp

Styrgruppen har bestått av avdelningschefer från stadsdelsförvaltningarna Bromma, Farsta och Hässelby-Vällingby, SHIS Bostäder samt socialförvaltningen. Styrgruppens arbete fortsätter under 2025.

Projektgrupp

Projektgruppen har bestått av projektledare från socialförvaltningen, enhetschefer från samma stadsdelsförvaltningar som ingått i styrgruppen tillsammans med enhetschefer från SHIS Bostäder, Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, Kriscentrum Kruton (KCK) och RVC. Projektgruppens arbete avslutas vid årets slut.

Extern referensgrupp

Civilsamhället är en viktig samverkanspart inom Bryt upp som i arbetet har varit den våldsutsattas röst. Genom civilsamhället har våldsutsattas situation, behov och synpunkter kunnat beaktas och tillvaratas. Den externa referensgruppen har bestått av de skyddade boende som erhåller föreningsbidrag samt Unizon. Syftet med referensgruppen har även varit att utveckla samverkan med

¹⁴ De kan få stöd och hjälp från enheter för barn och unga och Framtid Stockholm.

skyddade boenden och kvinnojourer då de utgör ett viktigt stöd för våldsutsatta både i akuta lägen som i det längre perspektivet.

Intern referensgrupp

Den interna referensgruppen har bestått av utredare för barn och unga, ekonomiskt bistånd, funktionsnedsättning, socialpsykiatri, vuxen/beroende, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck på socialförvaltningen, strateg från äldreförvaltningen samt Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Ansvariga på stadsdelsförvaltningarna

Varje stadsdelsförvaltning har en eller flera utsedda lokala implementerare av Bryt upp. De har arbetat med att anpassa den stadsövergripande processbeskrivningen till den egna förvaltningens organisering och samverkansstrukturer.

Måluppfyllelse

Effektmål

Den långsiktiga effekten med projektet kan inte mätas inom ramen för projektet. Uppföljningen av effektmålen kommer att ske årligen utifrån statistik från sociala system och SHIS Bostäder samt enkäter till stadsdelsförvaltningarna. Genom de två referensgrupperna för Bryt upp kommer en kontinuerlig dialog ske för att säkerställa att programmet leder till önskvärd effekt för våldsutsatta. Bland annat kommer nya intervjuer med våldsutsatta att genomföras under nästa år.

Uppföljning av projektmål

I detta avsnitt redovisas uppföljning av projektmålen.

Utveckla en övergripande processbeskrivning som ska tydliggöra samverkansprocesser och arbetssätt mellan berörda aktörer, både internt och externt.

Analys

Socialnämnden har tillsammans med stadsdelsnämnderna, Bostadsförmedlingen AB och SHIS Bostäder tagit fram en

stadsövergripande processbeskrivning för att säkerställa att Stockholms stad erbjuder ett likställt och sammanhållet stöd (se bilaga 1).

Processbeskrivningen beskriver handläggningsprocess och arbetssätt. Fokus är samhandläggning med målsättning att tillsammans med den våldsutsatta säkerställa att personens alla behov av stöd och insatser blir tillgodosedda samt att säkerställa att alla insatser inom Bryt upp tillhandahålls.

I processbeskrivningen tydliggörs våldsutsattas process inom socialtjänsten, samordning och arbetssätt mellan berörda aktörer, både internt och externt. Samordnad individuell plan (SIP) finns med som en parallell process till den interna samverkan då SIP är ett verktyg för extern samverkan.

Till den stadsövergripande processbeskrivningen finns det vägledningar. Vägledningarna ska tillämpas i varje stadsdelsförvaltning och på Enheten för hemlösa men också komplettera redan befintliga lokala rutiner.

Utveckla en implementeringsplan för den övergripande processkartan.

Analys

Utifrån implementeringsplanen har socialförvaltningen under perioden augusti till mitten av oktober deltagit på chefs- och tillämpningsnätverk för samtliga verksamhetsområden. Socialförvaltningen har också presenterat Bryt upp på stadsdelsförvaltningars ledningsgrupper.

Vidare har information getts till avdelningschefer och en informationssida på Intranätet om Bryt upp har tagits fram.

Avdelningschefer inom socialtjänsten har utsett ansvariga implementerare på stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa för att utveckla lokala processbeskrivningar.

Ansvariga på varje stadsdelsförvaltning ska utifrån den övergripande processbeskrivningen, anpassa den utifrån den

egna förvaltningens resursfördelning. Vid behov stöttar socialförvaltningen framtagandet.

Analys

De lokala implementerarna har under hösten arbetat med att anpassa den stadsövergripande processbeskrivningen till den egna förvaltningens organisering och samverkansstrukturer med exempelvis Region Stockholm och polisen. I beskrivningarna framgår till exempel vilken enhet som remitterar till SHIS Bostäder eller vilken enhet som ger praktiskt stöd till våldsutsatta.

Hur stadsdelsförvaltningarnas och Enheten för hemlösa implementerare har tagit sig an arbetet med att anpassa den stadsövergripande processbeskrivningen utifrån lokala förutsättningar skiljer sig åt. Ett antal stadsdelsförvaltningar har bjudit in socialförvaltningens representanter för Bryt upp till förvaltningsledningen eller till möten med representanter från olika verksamhetsområden som exempelvis funktionsnedsättning, relationsvårdsteam, enheter för barn och unga och ekonomiskt bistånd. I andra stadsdelsförvaltningar är det de lokala implementerarna som har arbetat med processbeskrivningen. De lokala implementerarna har sett behov att tydliggöra att Bryt upp inte bara är en fråga för stadens relationsvårdsteam utan för hela socialtjänsten, vilket har kommunicerats och tydliggjorts till chefsnätverk på olika nivåer och inom alla verksamhetsområden.

Projektet för kontinuerligt dialog med vuxna våldsutsatta för att säkerställa att Bryt upp leder till önskvärd effekt.

Analys

Kriscentrum Kruton och ett skyddat boende som erhåller föreningsbidrag har under sommaren genomfört semistrukturerade samtal med våldsutsatta i syfte att fördjupa kunskapen om målgruppens behov av socialtjänstens stöd ytterligare. Vid samtalen framkom bland annat önskemål om praktiskt stöd i form av ex barnpassning för barn som inte går på förskola, stöd och hjälp kring boendesituationen och kring allt praktiskt som ska ordnas i och med en flytt.

Socialförvaltningen stöttar stadsdelsförvaltningarna genom ansvariga att implementera de nya processerna efter att processbeskrivningar finns.

Analys

Arbetet med att ta fram lokala processbeskrivningar har pågått under hösten 2024. Den del av implementeringsplanen som har fokus på införande av nya arbetssätt har påbörjats och fortsätter under 2025.

För ett fåtal stadsdelsförvaltningar har arbetet med den nya chefsstrukturen påverkat implementeringsarbetet.

Samordnade individuella planer (SIP), för personer som blivit utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, tillsammans med Region Stockholm ska öka.

Analys

Region Stockholm är en viktig samverkanspart i Bryt upp då många våldsutsatta är i behov av insatser både från hälso- och sjukvården och socialtjänst.¹⁵

I samverkansdialog med Region Stockholm är det i dagsläget SIPska som ska användas för våldsutsatta som är i behov av insatser och stöd från både socialtjänstens och hälso- och sjukvården.

Alla våldsutsatta oavsett stadsdelsförvaltning ska vid behov kunna erbjudas stöd i sin uppbrottsprocess i form av stödsamtal och praktiskt och koordinerande stöd.¹⁶

Analys

Många våldsutsatta har initialt ett behov av praktiskt stöd som till exempel hjälp att söka nytt Bank-ID eller att få en fungerande

¹⁵ En utvärdering av relationsvåldscentrum (RVC) i Stockholms stads. Maria Eriksson, Ann-Sofie Bergman, Veronica Ekström & Karin Robertsson. Ersta Sköndal Bräcke högskola. December 2021.

¹⁶ Exempel på praktiskt stöd är boendestöd och lots.

vardag för att sedan kunna ta emot stödsamtal hos Stockholms stads relationsvårdscentrum eller kvinnojourer.

Inom ramen för Bryt upp ska stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa kunna erbjuda praktiskt stöd i form av exempelvis lots, boendestöd eller Case manager. Det praktiska stödet kan även erhållas av civilsamhället eller genom utökat stöd på skyddat boende. Det kommer bli upp till varje stadsdelsförvaltning att tillhandahålla det praktiska stödet utifrån lokala möjligheter och behov.

Utveckla start.stockholm¹⁷ med tydlig och lättillgänglig information om stöd och hjälp för våldsutsatta.

Analys

Under hösten har information om stöd och hjälp för våldsutsatta på start.stockholm reviderats. Informationen är tydlig, lättillgänglig och säker och våldsutsatta som söker stöd och hjälp kan också läsa om de olika stegen i Bryt upp. Det pågår ett arbete för att utreda om det kan och bör finnas en Lämna sidan knapp på start.stockholm.

Utveckla kommunikationsmaterial för Bryt upp-sammanhållet stöd för våldsutsatta som till exempel en folder, broschyr, QR-kod till start.stockholm.

Analys

Kommunikationsmaterial för Bryt upp håller på att utvecklas för att användas internt och till invånare i Stockholms stad. Bland annat har våldsutsatta fått ge inspel på namnet Bryt upp. Materialet förväntas vara klart i slutet av året.

För polisen ska det vara enkelt att få kontakt med socialtjänsten när de är i kontakt med en våldsutsatt som behöver socialtjänstens stöd. En folder, med kontaktinformation till socialtjänsten, har tagits fram i samverkan med polisen. Vidare har ett arbete påbörjats för att öka men också tydliggöra samverkansvägar

¹⁷ Start.stockholms sida om våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck ska innehålla tydlig information om Bryt upp.

mellan polis och socialtjänst, där bland annat arbetssätt i samverkan med Islandsmodellen har beaktats.

Genomföra en kampanj om Bryt upp, i exempelvis sociala medier och stadstavor, i slutet av 2024 med fokus på Bryt upp.

Analys

I samråd med social- och trygghetsborgarrådet kommer arbetet med kampanjen för Bryt upp att påbörjas i slutet av året.

Kvarstående utmaningar att hantera

Förutom att socialtjänsten ska samhandlägga ärenden i de fall en våldsutsatt person har behov av insatser från flera enheter ska också ett antal insatser tillgodoses inom ramen för Bryt upp. Merparten av insatserna erbjuds redan idag av socialtjänsten. Det som har tydliggjorts i Bryt upp är stöd och hjälp till stadigvarande boende och praktiskt stöd.

För ett antal stadsdelsförvaltningar har det initialt varit diskussioner kring att kunna ge praktiskt stöd i form av boendestöd. Detta då boendestöd är en individuellt behovsprövad insats inom socialpsykiatri och funktionsnedsättning. Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck stadsdelsförvaltningar har tillsammans med RVC Sydost ett projekt där våldsutsatta får praktiskt stöd i form av så kallade lotsar. Organisationerna av det praktiska stödet varierar mellan stadsdelsförvaltningarna, och även om det inte måste vara samma funktion som ger stödet, ska stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa säkerställa att våldsutsatta personer har likvärdig tillgång till praktiskt stöd vilket socialförvaltningen kommer följa noggrant.

Uppdrag 2025 Bryt upp

I majoritetens förslag till budget för 2025 står att:

Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla ett Bryt upp-program för våldsutsatta som är i särskilt sårbara situationer.

Våldsutsatta med funktionsnedsättning, beroende, utlandsfödda, äldre, unga eller HBTQI-personer särskilt sårbara och svåra att nå. I socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning¹⁸ lyftes bland annat att socialtjänstens arbete med våldsutsatta behöver fortsätta att utvecklas och individuella lösningar utifrån den enskildas behov behöver hittas eller skapas. För att öka kunskapen om målgrupperna som är i fokus och reda ut hur man ska möta personers behov kommer socialförvaltningens representanter för Bryt under nästa år att möta brukarreferensgrupper inom funktionsnedsättning, socialpsykiatri och beroende.

Styrgruppen för Bryt upp kommer att fortsätta under 2025 med fokus på den fortsatta implementeringen av Bryt upp.

Den externa referensgruppen fortsätter under 2025 och kommer att utökas med kvinnojourer som erhåller föreningsbidrag från Stockholms stad. Civilsamhället erbjuder ett betydelsefullt socialt stöd till våldsutsatta i form av aktiviteter, träffar hos verksamheten, högtidsfiranden, temakvällar och liknande. Att upprätthålla och utveckla samarbetet mellan civilsamhället och socialtjänsten är avgörande för att fler våldsutsatta ska kunna ta del av stöd som civilsamhället erbjuder. Den externa referensgruppen är även källa till att få ytterligare kunskap och upplevelser från våldsutsatta och för att följa om Bryt upp leder till önskad effekt.

Den interna referensgruppen, som består av utredare från alla verksamhetsområden inom socialtjänsten, kommer att fortsätta sitt arbete nästa år. Det blir viktigt att identifiera utmaningar och goda exempel från stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa, samt att särskilt bevaka de mest sårbara grupperna.

¹⁸ Våld i nära relationer Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning av stadsdelsförvaltningarna Farsta, Järva & Skärholmen. Januari 2024 Dnr: SOF 2022/658

Socialförvaltningen kommer fortsatt att stödja implementeringen av Bryt upp genom riktat stöd och uppföljning till stadsdelsförvaltningarna för att säkerställa likställigheten.

Marie Cederschiölds högskola genomför just nu en uppföljning av insats om samtalsstöd till barn på RVC som ska slutrapporteras vid årsskiftet. Resultaten avser att ge underlag till en utveckling av insatsen om samtalsstöd till barn på RVC. Barn som intervjuats är barn som både bevittnat och själva blivit utsatta.

Vidare har socialförvaltningen och RVC identifierat att ett prioriterat område framöver är att utveckla ett likställt föräldrastöd.

I både Marie Cederschiölds högskola utvärdering¹⁹ och i revisionskontorets granskning²⁰ framkom att samverkan med hälso- och sjukvården behöver utvecklas. Region Stockholm är en viktig samverkanspart inom ramen för Bryt upp, både på strukturell nivå genom samverkansforum på olika nivåer samt på lokal nivå då socialtjänsten behöver stötta en utsatt i att få rätt hjälp i form av traumabehandlande samtal. Även fortsättningsvis krävs ett organiserat och systematiskt samarbete mellan Stockholms stad och Region Stockholm för att möta våldsutsatta personers behov av insatser.

¹⁹ *En utvärdering av relationsvårdscentrum (RVC) i Stockholms stads*. Maria Eriksson, Ann-Sofie Bergman, Veronica Ekström & Karin Robertsson. Ersta Sköndal Bräcke högskola. December 2021.

²⁰ *Stadens arbete mot våld i nära relationer*, revisionsår 2024 nr 1, Stadsrevisionen Dnr: RVK 2023/128

Bilaga

Stadsövergripande processbeskrivning för Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta.

